

ВЕСТНИК „КЮРИ“

ЖИВОТ И ДЕЛО, СТР.1

СПОМЕНИ ЗА ПРОСВЕТИТЕЛИ СТР.2

ХИМНЪТ СТР.3

11 МАЙ

11 МАЙ - ДЕН НА СВЕТИТЕ БРАТЯ КИРИЛ И МЕТОДИЙ

Живот и дело

Писмените извори не ни предлагат достатъчно данни и затова сега в историческата наука са твърде малко установените факти от жизнения път и дейността на двамата братя. Приема се, че Methodius е роден около 815 год., а Константин-Кирил Философ - в края на 826 или 827 год. в Солун. Бащата Льв е друнгарий - висока военна и административна длъжност в държавната йерархия. От по-късни извори е известно, че майката Мария е от славянски произход.

Светското име на Methodius не е известно. След 10 годишна административна дейност като управител на област северно от Солун, той се оттегля в манастира Полихрон в Мала Азия, първоначално като монах, а по-късно и като игумен на манастира. През периода от 860 до 867 год. участва в различни мисии заедно с брат си Кирил - при хазарите, в Моравия, Рим и Венеция. След 869 год. се установява в Панония като папски пратеник. Към 873 год., след като е освободен от заточение наложено му от църковен съд, защото „проповядвал незаконно”, Methodius се връща в Панония, а по-късно в Моравия където е ръкоположен отново за епископ. Умира на 6 април 885 год. и е погребан във Велеград – столицата на Великоморавия. Въпреки, че е подложен на непрекъснати гонения от немските духовници, той оставя завидно наследство от преводни и оригинални книги и подготвя около 200 ученици за свещеници, които да проповядват християнската вяра на славянски език.

Константин е светското име на седмото дете на Льв и Мария. Приема монашеско име Кирил 50 дни преди смъртта си. Роден е в края 826 или началото на 827 година. Получил образование в прочутата Магнаурската школа при мъдри учители - патриарх Фотий и Льв Граматик. Титлата „философ” получава именно тук за изключителните си интелектуални умения. През 855 год. осъществява първата си дипломатическа мисия – при арабския халиф Мутавакил. След завръщането от Багдад се установява при своя брат в манастира Полихрон. По-късно изпълнява различни дипломатически и религиозни мисии - при хазарите, Моравия, Рим, Венеция. През декември 867 год. заедно с брат си Methodius и техните ученици са приети в Рим от папа Адриан II, който тържествено освещава славянските книги. В същата година е една от най-значимите му публични изяви. При диспута във Венеция с привържениците на „триезичието”, според които словото божие може да се проповядва само на три езика - европейски, латински и гръцки, Константин -Кирил Философ изнася реч, в която защитава славянския език. Забележителни са за поколения наред неговите слова: „ Бог не праща ли еднакво дъжд на всички? Също тъй слънцето не грее ли за всички? И не дишаме ли еднакво всички въздух? И как вие не се срамувате като признавате само три езика и като повелявате щото всички други народи да бъдат глухи и слепи?”

Житейският път на Константин-Кирил Философ прекъсва на 14 февруари 869 год. Признание за делата му е извършеното тържествено погребение в римската църква „Сан Клементе” и канонизирането му за светец на християнската църква веднага след смъртта му.

*Върви народе възродени, към светла бъднина върви
с книжовността, таз сила нова, ти чест и слава поднови.*

СПОМЕН ЗА ПЪРВИТЕ АПОСТОЛИ. ПРОСВЕТИТЕЛИ БЪЛГАРСКИ

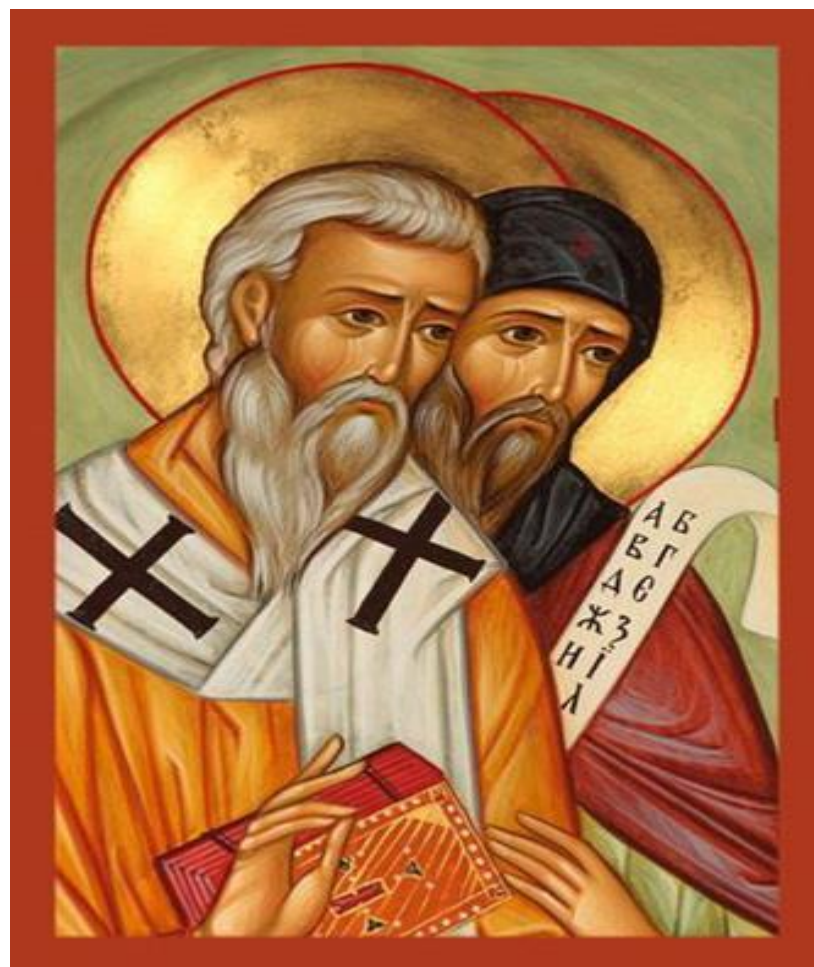
През Възраждането 11 май се утвърждава като важен ден от празничната система на българите – Ден за почит на светите братя Кирил и Методий.

Този ден, според съвременната терминология, би могъл да бъде определен като продукт на волята на формиращото се през Възраждането гражданско общество в етническите граници на поробената българска държава.

Светският празник за Св.св.Кирил и Методий, който се доразвива като специфично българско явление, бележи началото си през Възраждането и се свързва с училищните тържества, които са били организирани на 11 май, когато Църквата отбелязва празника на двамата свети братя.

Първи известия за празнуването на Кирил и Методий на 11 май във възрожденската ни книжнина, намираме в "Христоматия славянского языка" от 1852 г. на Неофит Рилски. През 1857 г. денят на светите братя е почетен в българската църква "Св. Стефан" в Цариград, заедно със служба и за св. Иван Рилски. От страниците на Цариградски вестник от 26 април 1858 г. будните ескизаарски граждани научават, че в Пловдив и други градове българите започнали да честват вместо „Три свети“ „Св.Св. Кирил и Методий“ като училищен празник.

По същото време х. Г. Славов донася от Цариград „mineйник – служба“ за светите братя, съставен от архимандрит Неофит Рилски на църковно-славянски език.

СПОМЕНИ НА ВИДНИ КНИЖОВНИЦИ ЗА 11 МАЙ

“Бляскаво празнуване паметта на Св. св. Кирил и Methodия се начна в Пловдив на 1860 г., когато градът се сдобил с българска църква. На 11 май, след тържествено богослужение в храма „Св.Богородица“, духовенството, придружено от ученици и от народ, с литии отиде в училището, дето след водосвет аз изрекох поучително слово с обяснението на празника... Така се положи начало на тържественото празнуване на 11 май, който от година на година се обобщил не само по цялата Пловдивска епархия, но и по цяла България, и от училищен празник, какъвто беше изпърво, достигна да стане всеобщ, народен Великден.“

Йоаким Груев

“Има някаква великденска тържественост в този ден, светъл и благодатен. Защото и 11 май е един Великден, Великден на духа и на просветата, на възкресението на новите надежди през векове заспалилите сили на един народ, лишен от велики традиции и жаден от тях.“

Иван Вазов

“Днес почти сичкият славянски мир празнува денят 11 майя и днес секи славянин въздава чест и хвала на двамата наши солунски братия Кирила и Methodия. Тие са гениите, които са записали знаменитото събитие в нашата бурна история, и тие са представителите пред богът на славянският братски, равноправен и свободен съюз. Като българи и проповедници на свободата, на братството и на сблизението между славяните, наша длъжност е да видиме какво значение има и трябва да има за назе денят, в който ние празнуваме паметта на нашите равноапостолни братя. За нас не е важно дотолкова тяхното значение в историята на християнството и на православната възточна черква, затова ние оставяме в мир и покой епохата на тяхната деятелност и обръщаме се към съвременното значение на празникът 11 майя.“

Христо Ботев

Химн на българската просвета

През 1892 г., големият български писател и общественик Стоян Михайловски, тогава преподавател по френски език в Русенската мъжка гимназия, написва възторженото стихотворение „Химнъ на Св. св. Кирилъ и Методи“. Същата година то е публикувано в списание "Мисъл" в Русе.

Като български училищен химн, текстът придобива известност девет години по-късно, когато учителят по музика Панайот Пипков написва мелодията към него. Историята разказва, че това е станало в Ловеч, в час по пеене. Докато ученик от класа четял вдъхновено стихотворението „Св. св. Кирил и Methodий“, композиторът внезапно станал и започнал да пише нотите с тебешир върху черната дъска. За 15 минути съчинява мелодията, а до края на часа учениците му я разучават и запяват. На училищния празник я запява цялото училище.

Така се ражда всеучилищният химн "Върви, народе възродени". Той е изпълнен официално за пръв път на 11 май 1901 г. в Ловеч като празничен химн за възхвала на делото на Кирил и Methodий и на българската просвета. (На 11 май църквата почита Свети равноапостоли и славянобългарски просветители Кирил и Methodий).

През 1902 г. за Деня на българската просвета и култура и на славянската писменост песента се подема и запява от всички училища в страната.

След 1944 г., заради атеистичните убеждения на новата власт, части от текста на стихотворението са променени. Като "и Бог ще те благослови" е заменен с "напред и все напред върви", а думите в четвъртия куплет "Духовно покори страните, които завладя с меч" стават "ведно със другите славяни, кръстосай дух със огнен меч". Цели куплети пък напълно са премахнати от читанките. Но това е вече история.

А "Върви, народе възродени" си остава най-възторженият и любим на българите химн, с който всички ние посрещаме нашия най-светъл празник.

И го пеем с просълзени очи вече 114 години.

Имен ден празнуват: Кирил, Кире, Кирил, Киро, Кирчо, Керан, Рилко, Рилчо, Кира, Кирана, Кика, Кина, Кинка, Кера, Керанка, Кераца, Рилка, Методи, Метко, Мето, Мечо.